

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **14.01.2025**

İskender

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Bilindiği gibi 2002 yılında işçilerin ücretlerinden yapılan kesintilerle oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) hesabı, işten atılan işçilere "işsizlik ödeneği sağlamak" amacıyla kuruldu. Ancak geline süreçte, AKP iktidarının sermaye taraftarı politikaları ile fon kapitalistler için yağmaya açıldı. İşçilerin ödediği milyarlar işsizlere değil kapitalistlere ve AKP iktidarına her yıl katlanarak aktarılıyor. İşsizlik fonu bugüne kadar GAP projesi harcamaları, kısa çalışma ödeneği, konkordato ilan edenlere ücret garanti fonu, kurs ve eğitim giderleri, yol ve enerji santralleri yapımı, engellilerin işsizlik sigortası işveren payı, patronların sigorta payları vb harcamalarla talan edildi.

Fon hesabı iktidarın uygulamaları ile özellikle 2017 yılı ve sonrasında açıkça bir "sermayedarların destek fonu" haline getirilmiştir. 2016 yılında kapitalistler fona 6,6 milyar lira prim ödemiş iken, fondan 7,4 milyar lira (%12 fazlasını) aldılar. 2017 yılında ödedikleri primin %105'ini alan kapitalistler 2018 yılında ise %188' ini aldılar.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) "İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni" nde bünyesinde bulunan ve işçilerin ücretlerinden yapılan kesintilerle oluşan İşsizlik Sigortası Fonu hesabında 9 Ocak 2025 tarihi itibarıyla Fon Varlığının 354 milyar 669 milyon 455 bin TL ya ulaştığını, bu fondan kapitalistlere 124,2 milyar liranın teşvik adı altında aktarıldığının, işten atılmış işçilere ise sadece 45 milyar lira ödendiğinin bilgisini vermiştir. Böylece kapitalistlerin aldıkları doğrudan teşvik ve destek ödemeleri, 2023 yılına göre yüzde 77 artarak 39.9 milyar TL'den 71 milyar TL'ye ulaşmıştır. Görüldüğü üzere, 2024 yılında rekor kıran artış yalnızca fon büyüklüğünde değildir. Kapitalistlerin aldığı teşvik ve

destek' ödemeleri de rekor düzeye yükselmiştir. İşçinin ödediği prim sermaye sınıfının kaynağına çevrilmiştir.

Diğer yandan bu politikaların kaçınılmaz sonucu kapitalistlerin kullandığı teşvik fonları artarken işçilere ayrılan payın her yıl daha da azalmakta oluşudur.

Bu bağlamda;

- 1- İŞKUR kayıtlarına göre 2002 yılından bu yana işsizlik sigortası fonuna işçiler ne kadar, işverenler ne kadar ödeme yapmıştır? Aynı süre zarfında fon hesabından işsizlere toplamda ne kadar, kapitalistlere ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 2- Kasım 2022'de 100 resmi işsiz kişiden sadece 13'ü işsizlik maaşı alabilmiştir. Bakanlığınızın tespitlerine göre Ocak 2025 itibariyle ülkemizdeki işsiz sayısı kaçtır? İşsizlik maaşı almak için İŞKUR' a başvuran işsiz sayısı yıllara göre kaçtır? Bu işsizlerden kaçına hangi tutarda, hangi süreler için işsizlik maaşı bağlanmıştır? İşsizlik maaşından faydalanmak için başvuran işsizlerden işsizlik maaşı ödemesi reddedilenler, çalışırken kendi ödedikleri fondan neden yararlanamamaktadır?
- 3- 2024 yılında yerli ve yabancı kapitalistler İşsizlik Sigortası Fonu'na ne tutarda ödeme yaptılar? Ve ne tutarda, hangi kalemler adı altında, kimler teşvik aldılar? İşsizlik Fonu'na işçilerin brüt ücretleri üzerinden 2024 yılında yaptıkları ödemenin tutarı ne kadardır? Karşılığında aynı yıl içinde işçiler toplam ne tutarda işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır?
- 4- Fonda "rekor artış" diye övünçle söz edilen bunca para birikmesinin nedeni işsiz sayısının düşmesi midir yoksa işçilerin fondan yararlanma koşullarının imkansız hale getirilmiş olması mıdır?
- 5- İşçiye geldiğinde ödediği fondan yararlanmasının önüne "kaynak yok, koşulları tamamlama öyle işsizlik ödeneği al" biçiminde engeller çıkaran ancak kapitalistlere verdiği destek ve teşvikleri ver ver bitiremeyen, üstüne vergi muafiyetleri getiren sermayenin saray iktidarının Çalışma Bakanı olarak İŞF kaynaklarının sadece işçiler için kullanılması, işsizlik Sigortası Fonunun prim ödemelerinin tamamının işveren kapitalistler tarafından ödenmesi, her işsizin iş buluncaya kadar işsizlik ödeneğinden yararlanması ve bu ödeneğin asgari ücret düzeyine çıkarılması hakkında bir çalışmanız var mıdır? Yoksa neden yoktur?
- 6- 301 maden işçisinin aşırı kar hırsı ve alınmayan iş güvenliği tedbirleri nedeniyle hayatını yitirdiği soma holding, aynı yıl 6 ay süresince işsizlik fonundan 66 milyon lira destek almıştı. Kapitalistlerin işçiye verdiği asgari ücret desteğini yine işçinin fonundan, işsizin asgari geçiminden çaldığı bu sömürü ve talan düzeninde sermaye sınıfı bunca teşvik, destek ve vergi muafiyetinden yararlanıyorken, işçiler için insan

onuruna yaraşır bir ücretin, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin, örgütlenme ve mücadele özgürlüğünün sağlandığı tek bir fabrika, işyeri var mıdır?

- 7- İşçilerin demelerinden oluşan fondan işçilerin yararlanamamasının en önemli nedenlerinden biri de Fon hesabının kapitalistlerin ve onların saray iktidarının elinde istenildiği gibi kullanılıyor olması olabilir mi? Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olarak işçilerin fonunu işçilerin ve onların sendikalarının yönetimine ve denetimine açacak bir yasal düzenlemeyi neden yapmıyorsunuz?
- 8- İşsizlik fonu hesabını amacının dışında kullanılmasını önleyecek, işsizlik maaşını her işsizin iş buluncaya kadar yararlanacağı asgari ücret düzeyine yükseltecek bir yasal düzenlemeyi Bakanlık olarak neden yapmıyorsunuz?